



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 487/2011-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. P., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. L., N., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 a jeho uznesením z 12. mája 2011 a postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2011 a jeho uznesením zo 17. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júna 2011 doručená sťažnosť P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods.1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 a jeho uznesením z 12. mája 2011 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2011 a jeho uznesením zo 17. mája 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 21 Tp 23/2010 z 8. februára 2010 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Väzba začala plynúť od 5. februára 2010. Dňa 4. apríla 2011 podal sťažovateľ na okresnom súde žiadosť o prepustenie z väzby a Krajská prokuratúra v N. (ďalej len „krajská prokuratúra“) podaním sp. zn. Kv 20/2010 zo 14. apríla 2011 doručeným okresnému súdu 15. apríla 2011 navrhla predĺženie lehoty trvania jeho väzby do 21. júla 2011 z dôvodu potreby vykonania vyšetrovacieho úkonu - preštudovania spisu.

O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a súčasne o návrhu krajského prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 21 Tp/40/2011 z 12. mája 2011 tak, že lehotu väzby predĺžil do 21. júla 2011 a jeho žiadosť zamietol, neprijal jeho písomný sľub, neprijal ponuku peňažnej záruky a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ ústne 12. mája 2011 priamo do zápisnice sťažnosť, ktorú bližšie písomne odôvodnil podaniami z 12. a 13. mája 2011.

O sťažnosti rozhodol krajský súd 17. mája 2011 uznesením sp. zn. 5 Tpo/11/2011 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ tvrdí, že *„Už rozhodnutie prvostupňového súdu je zmätočné, nedostatočné a vágne v otázke dôvodov väzby. Súd prvého stupňa ohľadne dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. rutinne konštatoval, že som naďalej dôvodne podozrivý*

zo spáchania trestnej činnosti, hrozí mi vysoký trest a poukázal na jednoznačnú potrebu vykonania a zabezpečenia všetkých vyšetrovacích úkonov...“.

Podľa neho nie sú v jeho prípade ani žiadne dôvody útekovvej väzby, ako to konštatoval okresný súd, a keďže ani nadriadený súd sa jeho argumentmi bližšie nezaoberal, považoval ich za zjavne irelevantné, tým sa stalo napadnuté uznesenie nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov...

K predĺženiu lehoty väzby sťažovateľ tiež namietal, že v návrhu krajského prokurátora na predĺženie lehoty väzby absentujú dôvody obťažnosti veci, pre ktorú nie je vec možné skončiť v rámci základnej lehoty väzby v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 76 ods. 3 Trestného poriadku. Od marca 2011 totiž bol vykonaný iba jediný vyšetrovací úkon, a to je výsluch, a vyšetrovateľ mal dostatok času na vykonanie preštudovania spisu, pričom vyšetrovanie v tom čase trvajúce už 16 mesiacov sa malo dávno skončiť.

V konaní a rozhodovaní súdov oboch stupňov sa vyskytli tiež viaceré závažné procesné porušenia zákona, konkrétne sťažovateľ poukazuje na to, že *„konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 som nebol predvolaný, rovnako ako ani moja obhajkyňa, obdržal som len vyzozumenie na výsluch k sp. zn. 21 Tp/8/2011 (bol som teda vyzozumený iba o konaní vo veci mojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, nie o predĺžení lehoty väzby, napriek tomu sa však konalo a rozhodlo v oboch veciach)...*

... v spise absentuje listinný dôkaz preukazujúci, že spis bol krajskej prokuratúre v N. vrátený dňa 21. 10. 2011 a teda nie je preukázané odkedy vôbec plynie nová základná 7-mesačná lehota väzby, v nadväznosti na túto skutočnosť je vysoko relevantná aj zákonnosť predĺženia lehoty väzby do 21. 05. 2011.

Uznesenie Okresného súdu Nitra 21 Tp/40/2011 zo dňa 12. 05. 2011 obsahuje nesprávne poučenie o podaní opravného prostriedku, kde v poučení sa uvádza, že sťažnosť možno podať len ihneď po vyhlásení uznesenia, podľa § 83 ods. 2 Tr. por. Predmetné ustanovenie Trestného poriadku však upravuje iba lehotu na podanie sťažnosti v prípade, ak sudca pre prípravné konanie rozhodoval podľa § 76 ods. 3 alebo 4 Tr. por., t. j. o

predĺžení lehoty väzby. Pre sťažnosť proti výrokom o zamietnutí žiadosti o prepustenie na slobodu, neprijatí písomného sľubu, peňažnej záruky a nenahradeniu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, však platí trojdňová lehota a v tomto smere je poučenie napadnutého uznesenia nesprávne, čím mi súd odňal možnosť podania opravného prostriedku proti určitým výrokom v zákonnej lehote, nebolo vypracované uznesenie o spojení vecí

21 Tp/8/2011 a 21 Tp/40/2011. Moja žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 04. 04. 2011 bola prijatá pod č. k. 21 Tp/8/2011 a k tomuto číslu konania mi bolo i zaslané upovedomenie o výsluchu obvineného zo dňa 09. 05. 2011. Návrh Krajskej prokuratúry Nitra na predĺženie lehoty väzby bol podaný dňa 15. 04. 2011 a zaregistrovaný pod č. k. 21 Tp/40/2011. Súd prvého stupňa rozhodol v oboch veciach dňa 12. 05. 2011 jedným uznesením pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 bez predchádzajúceho rozhodnutia o spojení vecí, resp. mal o každom z podaní rozhodovať v samostatnom konaní, dňa 12. 05. 2011 som na Okresnom súde Nitra do zápisnice o výsluchu obvineného k väzbe zároveň s podaním sťažnosti uviedol, že žiadam, aby som bol vypočutý Krajským súdom Nitra k otázkam z väzby. Túto žiadosť som opätovne zdôraznil aj v písomnom odôvodnení sťažnosti zo dňa 12. 05. 2011. Napriek uvedenému rozhodol Krajský súd Nitra dňa 17. 05. 2011 na neverejnom zasadnutí bez toho, aby mi umožnil vyjadriť sa k veci. K základným právam obvineného patrí vyjadriť sa a uvádzať okolnosti na svoju obranu. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala verejne bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Toto právo mi bolo postupom Krajského súdu odňaté a preto nebolo rozhodnuté zákonným spôsobom.

Krajský súd Nitra nemal pri svojom rozhodovaní dňa 17. 05. 2011 o mojej sťažnosti k dispozícii písomné odôvodnenie mojej sťažnosti (vypracované mojou obhajkyňou), hoci podľa pečiatky podateľne Okresného súdu Nitra, toto písomné odôvodnenie bolo podané dňa 13. 05. 2011, t. j. 4 dni pred rozhodovaním nadriadeného súdu. Písomné podanie zrejme zadržieval Okresný súd Nitra.

Okresný súd Nitra o mojej žiadosti o prepustenie z väzby zo dňa 04. 04. 2011 nekonal 38 dní, čo pri trvaní mojej 16-mesačnej (v súčasnosti už 18-mesačnej) väzby v prípravnom konaní považujem za prietahy v konaní. Dňa 09. 05. 2011 som podal námietku zaujatosti na Krajskú prokuratúru v N. z dôvodu podania žaloby na ochranu osobnosti proti

prokurátorovi Krajskej prokuratúry v N. JUDr. J. P., pričom tento spor bol vedený na Okresnom súde Levice pod č. k. 13 C/29/2011. Som toho názoru, že toto podanie bolo až do vyriešenia veci samej procesnou prekážkou na účasť prokurátorov Krajskej prokuratúry na konaní o mojej väzbe, napriek tomu sa konania zúčastnil prokurátor dotknutej prokuratúry, tejto námietke však časovo predchádzala námietka voči Krajskej prokuratúre v N., ktorú som podal dňa 15. 03. 2011 na Generálnu prokuratúru SR, ktorá bránila podaniu samotného návrhu na predĺženie lehoty väzby, nakoľko nešlo o nariadený úkon a v čase podania návrhu na predĺženie lehoty väzby o námietke nebolo rozhodnuté ani v prvom stupni, a nakoniec dňa 26. 04. 2011 som podal proti sudcom Krajskému súdu Nitra písomne odôvodnenú námietku zaujatosti, o ktorej nebolo v čase rozhodovania Krajského súdu Nitra (t. j. dňa 17. 05. 2011) a doposiaľ rozhodnuté, ani v prvom stupni, a táto procesná prekážka jednoznačne bránila rozhodnutiu vo veci samej.

Všetky uvedené procesné pochybenia som uvádzal, či už osobne na výsluchu, alebo vo svojej sťažnosti, avšak ani Okresný súd Nitra a v rámci svojej prieskumnej povinnosti ani Krajský súd Nitra sa s mojimi námietkami v napadnutých uzneseniach nezaoberali a nevysporiadali.“.

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo P. P. podľa čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1, 3, 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom a Uznesením Okresného súdu Nitra 21 Tp/40/2011 zo dňa 12. 05. 2011 a postupom a Uznesením Krajského súdu Nitra 5 Tpo/11/2011 zo dňa 17. 05. 2011 porušené.

2. Uznesenie Okresného súdu Nitra 21 Tp/40/2011 zo dňa 12. 05. 2011 a Uznesenie Krajského súdu Nitra 5 Tpo/11/2011 zo dňa 17. 05. 2011 sa zrušujú.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky nariaďuje, aby bol P. P. bezodkladne prepustený z väzby na slobodu.

4. P. P. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- € (slovom päťtisíc eur), ktoré sú Okresný súd Nitra a Krajský súd Nitra povinné vyplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

5. P. P. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia 261,82 € (slovom dvestošesťdesiatjeden eur osemdesiatdva centov), ktoré sú Okresný súd Nitra a Krajský súd

Nitra povinné zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods.1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 21 Tp/40/2011 z 12. mája 2011.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní

sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý mu umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojich základných práv.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sa mohol domôcť ochrany svojich práv podaním sťažnosti proti postupu a uzneseniu okresného súdu z 12. mája 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Tp/40/2011, a ako z obsahu sťažnosti vyplýva, túto možnosť aj využil a o jeho sťažnosti krajský súd aj rozhodol. Preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal krajský súd ako nadriadený súd v rámci opravného konania. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu, okrem posúdenia rýchlosti konania okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti proti uzneseniu okresného súdu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. Tú časť sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a tiež práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru postupom a uzneseniami okresného súdu z 12. mája 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 a krajského súdu zo 17. mája 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2011 (rýchlosť rozhodovania v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby), odmietol ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo pozbavený osobnej slobody v súlade s ustanovením ods. 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu... a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Dohovor v čl. 5 a ústava v čl. 17 sa svojím obsahom týkajú osobnej slobody jednotlivca. Rozdielom v znení týchto článkov je použitá terminológia, keď čl. 5 dohovoru

výslovne priznáva právo či nárok súvisiaci s osobnou slobodou, zatiaľ čo čl. 17 ústavy takéto termíny nepoužíva, ale ustanovuje jasné limity pre štát v prípade zásahov do osobnej slobody jednotlivca.

Sťažovateľ v sťažnosti vidí porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru v tom, že v napadnutom konaní okresný súd rozhodoval o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podanej 4. apríla 2011 až 38 dní, čo je v rozpore s judikatúrou nielen ústavného súdu, ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „ESLP“).

Z judikatúry ESLP vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „à bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybniť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 - § 36).

Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o zákonnosti väzby obvineného v trestnom konaní viackrát uviedol, že tejto požiadavke vyplývajúcej z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. z čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Uvedenej požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ prostredníctvom obhajkyne 4. apríla 2011 podal na okresnom súde žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú okresný súd odstúpil na rozhodnutie krajskej prokuratúry 7. apríla 2011 z dôvodu, že obhajkyňa nesprávne podala žiadosť o prepustenie z väzby na okresnom súde, keďže išlo iba o prípravné konanie.

Krajská prokuratúra podala 15. apríla 2011 na okresnom súde návrh na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa a vyjadrenie k jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ktorej nevyhovela. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 a vec bola predložená na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie.

Dňa 18. apríla 2011 podal sťažovateľ na okresnom súde námietku zaujatosti proti sudcovi a tiež ostatným sudcom okresného súdu. Po vyjadrení sudcu pre prípravné konanie a všetkých sudcov okresného súdu bola vec predložená krajskému súdu 28. apríla 2011. Predtým sťažovateľ ešte 27. apríla 2011 vzniesol námietku zaujatosti aj proti sudcom krajského súdu, preto bol spis 3. mája 2011 predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý 5. mája 2011 uznesením sp. zn. 6 Ndt/7/2011 rozhodol tak, že vec vedená na okresnom súde sa mu neodníma.

Uznesenie najvyššieho súdu bolo doručené krajskému súdu a tiež okresnému súdu 6. mája 2011. Dňa 9. mája 2011 bol stanovený termín výsluchu sťažovateľa na 12. máj 2011, ktorý bol obhajkyňi a sťažovateľovi oznámený 10. mája 2011. Súčasne im bol doručený návrh krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty trvania väzby a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Ndt/7/2011 z 5. mája 2011.

Sťažovateľ bol 12. mája 2011 o 09.00 h predvedený z Ústavu na výkon väzby Nitra na okresný súd pre účely jeho vypočutia a rozhodnutia o návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby, ktorý podala krajská prokuratúra. Výsluchu sa zúčastnila i obhajkyňa sťažovateľa. Sťažovateľ sa k návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby a svojej žiadosti o prepustenie z väzby vyjadril, takisto podala stanovisko jeho obhajkyňa i krajský prokurátor.

Okresný súd 12. mája 2011 rozhodol o návrhu krajského prokurátora tak, že podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu trvania väzby u sťažovateľa do 21. júla 2011 a ďalej rozhodol podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, že žiadosť obvineného o prepustenie z väzby, ktorú nesprávne podal na okresnom súde 4. apríla 2011, zamietol z toho dôvodu, že trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Ďalej rozhodol, že podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku neprijal písomný sľub a ďalej podľa § 81 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku neprijal ponúknutú peňažnú záruku sťažovateľa, a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku tak, že väzbu sťažovateľa nenahradzuje dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Po vyhlásení uznesenia sťažovateľ podal sťažnosť proti predmetnému uzneseniu, ktoré bolo doručené krajskej prokuratúre, sťažovateľovi a jeho obhajkyni tohto istého dňa, t. j. 12. mája 2011. Sťažnosť bola následne predložená krajskému súdu tiež 12. mája 2011, ktorý o nej rozhodol uznesením sp. zn. 5 Tpo/11/2011 zo 17. mája 2011 tak, že ju zamietol.

Uznesenie krajského súdu spolu so spisovým materiálom sp. zn. 21Tp/40/2011 bolo doručené okresnému súdu 18. mája 2011 a 23. mája 2011 expedované tak, že sťažovateľovi, jeho obhajkyni i krajskému prokurátorovi bolo doručené už 24. mája 2011.

Z uvedeného je teda zrejmé, že sťažovateľ, resp. jeho právna zástupkyňa podala žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu 4. apríla 2011, avšak túto žiadosť podala nesprávne na okresnom súde, a nie krajskej prokuratúre, ktorá mala o tom najprv rozhodnúť. Okresný súd po zistení tohto pochybenia ihneď konal a 7. apríla 2011 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zaslal na rozhodnutie krajskej prokuratúre, ktorá o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu rozhodla tak, že jej nevyhovela a svoje rozhodnutie spolu s návrhom na predĺženie lehoty trvania väzby predložila okresnému súdu 15. apríla 2011. Ústavný súd je toho názoru, že až od tejto doby začala okresnému súdu plynúť lehota na rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby a samozrejme o návrhu na predĺženie lehoty väzby.

Navyše, v tejto dobe okresný súd správne nestanovil výsluch sťažovateľa, pretože ten podal 18. apríla 2011 aj námietku zaujatosti proti všetkým sudcom okresného súdu, v dôsledku čoho bola vec predložená na rozhodnutie krajskému súdu, a 27. apríla 2011 aj proti všetkým sudcom krajského súdu, a preto dobu od 18. apríla 2011 až do rozhodnutia najvyššieho súdu o námietkach (5. mája 2011), resp. vrátenia spisu okresnému súdu, t. j. do 6. mája 2011, nemožno pripísať na vrub okresného súdu. V dôsledku námietok sťažovateľa nemohol okresný súd konať o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, pričom ihneď po vrátení spisu okresný súd 10. mája 2011 určil termín výsluchu sťažovateľa a 12. mája 2011 aj rozhodol, čiže okresný súd rozhodol do 28 kalendárnych dní. Vzhľadom na uvedené okolnosti daného prípadu preto nemožno okresnému súdu vytýkať prietahy v konaní, a teda porušenie základných práv tak, ako to konštatuje právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojej sťažnosti z 9. júna 2011.

Ani ďalšie úkony okresného súdu urobené 12. mája 2011 (vypracovanie uznesenia, jeho doručenie sťažovateľovi, ako i jeho obhajkyni, predloženie sťažnosti obvineného v tento deň na rozhodnutie odvolaciemu súdu) nesignalizujú možnosť porušenia základných práv sťažovateľa. Aj krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa už 17. mája 2011, pričom okresný súd urýchlene doručoval predmetné uznesenie krajského súdu všetkým účastníkom konania, a títo ho aj prevzali 24. mája 2011. Ani v tomto časovom rozpätí nemožno konštatovať, že by vznikli nejaké prietahy v konaní.

Túto dobu (od 15. apríla 2011 do 24. mája 2011) preto nemožno považovať za dobu, ktorá by zásadným spôsobom prekračovala dobu primeranú na preskúmanie a posúdenie zákonnosti ďalšieho trvania väzby obvineného v iných prípadoch spadajúcich pod režim čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ak navyše z konkrétnych okolností daného prípadu vyplývalo, že predmetom rozhodovania neboli iba otázky týkajúce sa väzby sťažovateľa, ale najmä otázky rozhodovania o nedôvodných námietkach sťažovateľa, týkajúce sa zaujatosti sudcov, ktorými bránil všeobecnému súdu v rozhodovaní o jeho žiadosti.

Tento skutkový stav bol dôvodom na vyslovenie záveru, že sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal namietaným porušením jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy postupom a uznesením krajského súdu zo 17. mája 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2011.

Sťažovateľ v tejto časti sťažnosti najprv tvrdí, že sa krajský súd nezaoberal a nevysporiadal riadne s dôvodmi útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, keď iba „*rutinne konštatoval, že som naďalej dôvodne podozrivý zo spáchania trestnej činnosti, hrozí mi výnimočný trest a poukázal na potrebu vykonania ďalších vyšetrovacích úkonov... považoval ich za zjavne irelevantné, v napadnutom uznesení sa stotožnil s odôvodnením uznesenia súdu prvého stupňa a odkázal naň. Tým sa stalo napadnuté uznesenie nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, nadriadený súd mi odňal právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (analog. R ÚS SR 24/2006, 7/2005)...*“.

Ústavný súd preskúmal námietky sťažovateľa a je toho názoru, že krajský súd sťažovateľovi svoj postup pri posudzovaní jeho žiadosti o prepustenie z väzby riadne odôvodnil s ohľadom na existenciu dôvodov väzby nielen podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (sťažovateľ dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu vystupoval pod cudzou identitou), ale i podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (čin mal spáchať v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného trestu), a preto ho nemožno považovať v tejto dobe za nezákonný, resp. nesprávny. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu ústavný súd považuje ako jasné a zrozumiteľné a z okolností danej veci nemožno urobiť záver, že rozhodnutia všeobecných súdov sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, ako to tvrdí sťažovateľ vo svojej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu.

Takýto postup všeobecného súdu bol v súlade s ústavou aj preto, že dal odpoveď na všetky zásadné námietky sťažovateľa uvedené v sťažnosti z 12. mája 2011 (s. 3, 4 a 5 rozhodnutia krajského súdu). Toto konštatovanie nemôže spochybnit' ani tvrdenie sťažovateľa, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti napriek tomu, že nepoznal dôvody sťažnosti podanej jeho obhajkyňou 13. mája 2011, pretože tie odkazovali najmä na dôvody podané na výsluchu konanom 12. mája 2011, ktoré krajský súd dobre poznal. Ani ďalší dôvod, že mal okresný súd vypracovať uznesenie o spojení vecí sp. zn. 21 Tp 8/2011 a sp. zn. 21 Tp/40/2011, neobstojí vzhľadom na to, že zo spisu okresného súdu ústavný súd nezistil, že by došlo k závažnému procesnému pochybeniu, pretože sťažovateľ podal síce žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu k sp. zn. 21 Tp/8/2011, ale krajský prokurátor sa k žiadosti obvineného vyjadril a následne podal návrh na predĺženie lehoty trvania väzby, a preto vec bola správne vedená pod sp. zn. 21 Tp/40/2011 ako nová vec.

Takisto ani prípadné nesprávne poučenie okresného súdu nemôže spochybnit' to, že sťažovateľ napokon sťažnosť proti rozhodnutiu okresného súdu podal a krajský súd o nej následne aj rozhodol. Rovnako zo spisu vyplýva, že sťažovateľ evidentne vedel, že 12. mája 2011 bude okresný súd rozhodovať o jeho žiadosti o prepustenie na slobodu a tiež o návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby (je to zjavné i z jeho výpovede, ktorú urobil pred sudcom pre prípravné konanie v ten istý deň).

Napokon krajský súd vo svojom rozhodnutí na s. 4 vysvetlil sťažovateľovi, prečo rozhodoval na neverejnom zasadnutí a prečo nebola prekročená zákonná lehota trvania väzby v prípravnom konaní, a ústavný súd nemá žiadny dôvod po preskúmaní rozhodnutia krajského súdu na prehodnocovanie jeho záverov.

Ústavný súd v závere konštatuje, že nemá žiadny dôvod na podrobné vysvetlenie dôvodov tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ tvrdí, že krajský súd rozhodol o jeho žiadosti bez toho, aby ho vypočul, a to napriek tomu, že v sťažnosti výslovne žiadal o vypočutie, čím došlo k porušeniu jeho označených základných práv podľa ústavy a dohovoru, pretože táto totožná otázka bola podrobne rozobratá už aj v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 265/2011 zo 14. júna 2011 (s. 9 až 11). Ústavný súd sa

v plnom rozsahu stotožňuje s týmito dôvodmi a ďalej sa nimi nezaoberal, pretože sa v podstatnom rozsahu opakujú.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. novembra 2011